

E-adrese fiziskām personām - vienota un droša saziņa ar valsti

Date : 03/04/2020

Sākot ar 2019. gadu, Latvijas iedzīvotājiem un uzņēmējiem ir iespēja izmantot mūsdienīgu un ērtu rīku saziņai ar valsts iestādēm, proti, e-adresi, kas pieejama valsts pārvaldes pakalpojumu portālā Latvija.lv.

E-adrese iedzīvotājiem un uzņēmējiem rada iespēju visu saziņu ar valsts un pašvaldību iestādēm turpmāk veikt elektroniski un vienuviet – savā e-adresē. E-adrese nodrošina mūsdienīgu un drošu cilvēku saziņu ar valsti, kā arī tā kalpo kā vienota saziņas platforma visām valsts iestādēm.

Izveidojot e-adresi, lietotājs saņems visas tās ziņas no valsts un pašvaldību iestādēm, kuras agrāk tika sūtītas pa pastu uz deklarēto adresi.

E-adresi ir izstrādājusi Valsts reģionālās attīstības aģentūra (VRAA) sadarbībā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju (VARAM).

E-adresi izveidot ir iespējams, spiežot [ŠEIT >>](#)

Saziņai ar Jēkabpils novada pašvaldību, spied uz šo baneri:

Kas ir e-adrese?

Elektroniskā adrese jeb e-adrese iedzīvotājiem un uzņēmējiem rada iespēju saziņu ar valsts un pašvaldību iestādēm turpmāk veikt elektroniski un vienuviet – savā e-adresē, kā arī vienota saziņas platforma visām valsts iestādēm.

E-adrese ir vienota saziņas platforma, kuru var pielīdzināt jau ierastajai internetbankai – slēgtā vidē, valsts pārvaldes pakalpojumu portālā Latvija.lv ikvienam e-adreses lietotājam ir drošs konts, kas nodrošina oficiālo ziņojumu no valsts iestādēm saņemšanu un glabāšanu. Tāpat e-adrese sniedz iespēju iedzīvotājam un uzņēmējam iespēju nosūtīt ziņu ikvienai [valsts un pašvaldību iestādei](#), kuru skaits sasniedz gandrīz trīs tūkstošus.

E-adrese neaizstās e-pastu – uz savu norādīto e-pasta adresi varēs saņemt informāciju par ziņojuma ienākšanu e-adresē, bet ne pašu ziņojumu.

E-adrese risina būtiskus jautājumus, piemēram, cilvēkiem bieži atšķiras deklarētā un reālā dzīvesvieta, kā arī liels skaits Latvijas valsts piederīgo ilgstoši uzturas ārvalstīs. Ņemot vērā, ka ne visur ir nodrošināta vides pieejamība, arī cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, pateicoties e-adresei, saziņa ar valsti kļūst ērtāka.

Līdz ar e-adreses izveidošanu persona darīs valstij zināmu, ka turpmāk tā ar valsts pārvaldes iestādēm vēlas sazināties tikai elektroniski. Piemēram, ja iedzīvotājs līdz šim ziņojumus (uzaicinājums uz vēlēšanām) vai rēķinus (nekustamā īpašuma nodokļa aprēķins) no valsts saņēma uz deklarētās dzīvesvietas adresi, tad, izveidojot e-adresi, turpmāk informācija tiks sūtīta elektroniski tajā.

Kas izmanto e-adresi?

Iedzīvotājiem e-adreses lietošana ir **brīvprātīga**, un to var izveidot jebkurā laikā. Tāpat iedzīvotājiem ir iespēja “deaktivizēt” vai atteikties no e-adreses lietošanas.

Obligāts e-adreses lietojums (noteikts [Oficiālās elektroniskās adreses likumā](#)) ir noteikts:

- visām valsts un pašvaldību iestādēm, plānošanas reģioniem, valsts augstskolām un zinātniskiem institūtiem, publiskiem nodibinājumiem, prokuratūrai un privātpersonām, kam deleģēts valsts pārvaldes uzdevums;
- Rezerves karavīriem e-adrese ir obligāta no 2019. gada 1. februāra;
- Zvērinātiem tiesu izpildītājiem, Augstākajai tiesai un Satversmes tiesai e-adrese ir obligāta no 2020. gada 1. janvāra;
- Maksātspējas procesa administratoriem, rajonu (pilsētu) tiesām un apgabaltiesām e-adrese būs obligāta no 2021. gada 1. aprīļa;
- Juridiskām privātpersonām (komersanti un citi tiesību subjekti, kas reģistrēti Uzņēmumu reģistrā, – biedrības, nodibinājumi, arodbiedrības, politiskās partijas, reliģiskās organizācijas u.c.) – e-adresi var izmantot brīvprātīgi, bet

no 2023. gada 1. janvāra e-adreses lietošana būs obligāta.

Kā izveidot un piekļūt manai e-adresei?

Lai izveidotu e-adresi, jums portālā Latvija.lv ir jāpiesakās tās izveidei izmantojot tam paredzētu speciālu [formu](#).

Plašāka informācija: <https://www.latvija.lv/Lvp/BUJEadrese>

Savai e-adresei varat piekļūt portāla Latvija.lv sadaļā “Mana darba vieta” (lapas augšējā labajā stūrī).

E-adresei var piekļūt ar noteikta līmeņa (valsts garantētu) elektroniskās identitātes līdzekļiem. Šobrīd tie ir personas apliecība (eID karte), mobilā lietotne eParaksts mobile vai eParaksts karte juridiskām personām. (“[3 soļi līdz Tavam bezmaksas eParakstam](#)”, “[Tavas eID kartes lietošana](#)”).

Kur saņemt e-adreses piekļuves līdzekļus?:

- [Personas apliecību jeb eID karti](#)* (elektroniskā identifikācijas karte) – Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē vai Latvijas vēstniecībās un konsulātos ārvalstīs. Piesakoties kartei atcerieties pieteikt arī e-parakstu (saņemot kopā ar karti tiks izsniegti PIN kodi, ko turpmāk būs nepieciešamas izmantot). Gadījumā, ja jums ir eID karte, bet esat aizmirsuši piekļuves kodus, vai nav e-parakstu, jauna karte nav jāizgatavo! Tad ir jādodas uz tuvāko Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes filiāli, kur pāris dienu laikā jums atjaunos gan piekļuves kodus, gan e-parakstus.
- Mobilā lietotne eParaksts mobile* – kā to iegūt, skatieties [šeit](#).
- eParaksts karte juridiskām personām – kā to iegūt, skatieties [šeit](#).

* no 2019. gada janvāra e-paraksts personas apliecībā (eID kartē) un eParaksts mobile risinājumā tiek nodrošināts neierobežotu reižu skaits un ir bez maksas.

Pilnvarot citu personu piekļūt e-adresei

E-adreses lietošana ir ērta un vienkārša, tomēr, ja, cilvēkiem nav nepieciešamo datorprasmju, vai sistēma šķiet par sarežģītu, ir izveidots risinājums, kas ļauj pilnvarot citu personu skatīt ziņojumus e-adresē, piemēram, vecvecāki var pilnvarot pilngadīgos mazbērnus u.tml.

Lai novērstu jebkādas šaubas par pilnvarotās personas rīcību – sistēma uzkrāj informāciju par visām darbībām, kas Jūsu e-adresē tiek veiktas. E-adreses īpašnieks, izmantojot e-adresē izveidoto saiti “Veiktās darbības”, jebkurā brīdī var pārlicināties, kas un kādas darbības ir veicis.

Kā izveidot pilnvarojumu privātpersonas e-adresei?

Pilnvarotajai personai būs iespēja tikai skatīt ziņojumus, kas ienākuši Jūsu e-adresē, tā nevarēs ne ziņojumu nosūtīt no e-adreses, ne izmantot e-pakalpojumus Jūsu vietā, arī maksājumu veikšana no e-adreses nebūs iespējama. Pilnvarotā persona varēs uzzināt, kāda informācija nonākusi Jūsu e-adresē un tālāk Jūs par to informēt.

Lai pilnvarotu kādu citu personu, piekļūt un skatīt Jūsu e-adresi:

- Pēc identificēšanās portālā Latvija.lv ar Jūsu personas apliecību (eID karti) vai mobilo lietotni eParaksts Mobile, Jūsu e-adreses konta kreisās puses izvēlnē jāatrod norāde “Profils/Iestatījumi” un jāizvēlas “Piekļuves tiesības”.
- Lai pievienotu konkrētu personu, jāizvēlas “Pievienot jaunu”.
- Piedāvātajā veidlapā jānorāda pilnvarotās personas vārdu un uzvārdu, personas kodu, kā arī jānorāda pilnvarošanas termiņš – beztermiņa vai uz konkrētu laiku.
- Atzīmējiet, ka piekrītat šai personai piešķirt piekļuves tiesības un nospiediet “Saglabāt”.
- Ja visa informācija būs ievadīta korekti, ekrānā redzēsiet paziņojumu “Delegējums ir veiksmīgi izveidots!”.
- Persona, kuru būsiet pilnvarojis piekļūt savai e-adresei, savā e-adresē saņems par to paziņojumu.

Kā pilnvarotā persona piekļūs Jūsu e-adresei:

- Pilnvarotajai personai, pirms veikt identifikāciju portālā Latvija.lv, būs jāizvēlas norāde “Pilnvarotais”.

Video pamācību skatīt šeit:

E-adreses ieguvumi

- E-adrese – droša saziņa ar valsti vienuviet (visi dokumenti tiek uzglabāti 5 gadus);
- E-adrese aizstāj ierakstītu vēstuli un nodrošina personas datu drošību;
- E-adrese ļauj būt mobilam un saņemt oficiālās ziņas elektroniski jebkurā laikā un vietā;
- E-adrese ļauj brīvi ceļot, jo neprasa pielāgoties pasta nodaļas darba laikam;
- E-adrese ietaupa laiku un samazina izdevumus dokumentu sagatavošanai,

drukāšanai un nosūtīšanai pa pastu.

Informācijas avots: mana.latvija.lv/e-adrese/